

Møteinnkalling

Utvalg

Ungdomsrådet

Dato

25.05.2023 kl. 16:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møtet etter næremere beskjed fra møtesekretær.

Presentasjon

- Tilstandsrapport barnehage

Sakskart

Saker til behandling

16/23 21/00274-65 Godkjenning av protokoll 20.04.23

17/23 23/01211-6 Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

18/23 23/07146-1 Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022

19/23 23/07233-1 Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud

20/23 23/08396-1 Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser -
svar på verbalvedtak

Referatsaker

Asker, 16.05.2023
Nora Eriksen
Leder i ungdomsrådet

Møteprotokoll

Ungdomsrådet

Dato	Tid	Sted
25.05.2023	16:00 – 18:10	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Nora Eriksen.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Nora Eriksen	
Nestleder	Brage Kåsa Skarstein	
Utvalgsmedlem	Weronika Margol	
Utvalgsmedlem	Maia Hollender	
Utvalgsmedlem	Eira Erlandsen-Sele	
Utvalgsmedlem	Sofie Lampe Andreassen	
Utvalgsmedlem	Leah Henden	
Utvalgsmedlem	Tobias Waage Bremnes	
Utvalgsmedlem	Kamilla Meland	
Varamedlem	Jakob Magnushommen	Anton Toft Dahl
Utvalgsmedlem	Nichlas Loe-Dahl	

Forfall:

Anton Toft Dahl

Administrasjonen Rådgiver Hege Oshaug

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkallingen og møtet ble satt med 11 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

16/23	21/00274-65	Godkjenning av protokoll 20.04.23	3
17/23	23/01211-6	Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling	3
18/23	23/07146-1	Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022	5
19/23	23/07233-1	Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud	6
20/23	23/08396-1	Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak	7

Referatsaker

Saker til behandling

16/23 Godkjenning av protokoll 20.04.23

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	16/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra ungdomsrådet 20.04.23 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokoll fra ungdomsrådet 20.04.23 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

17/23 Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	17/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	01.06.2023	26/23
3 Formannskapet	06.06.2023	
4 Kommunestyret	13.06.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:
 1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Arealplanleggingen
 - Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

Behandling

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:
 1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid

2. Implementering av planen skjer gjennom:

- Arealplanleggingen
- Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
- Ordinær virksomhetsplanlegging
- Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

[Lagre vedtak]

18/23 Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	18/23
2 Utvalg for oppvekst	30.05.2023	23/23
3 Kommunestyret	20.06.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilstandsrapport for grunnskolene i Asker kommune 2022 tas til orientering.

Behandling

Terje Larsen, kommunalsjef skole innledet til saken og svarte på spørsmål.

Brage Skarstein fremmet 2 nye kulepunkter i punkt 1:

- *sosiale forskjeller i skolen bør komme frem i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning*

- *Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år.*

Innstilling punkt 1 ble enstemmig vedtatt med Skarsteins forslag til endring i 2 punkter.

Vedtak

Tilstandsrapport for grunnskolene i Asker kommune 2022 tas til orientering med følgende endring:

- sosiale forskjeller i skolen bør komme frem i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning.
- Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år.

[Lagre vedtak]

19/23 Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	19/23
2 Utvalg for medborgerskap	01.06.2023	25/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Saken om kulturskolens fordypnings- og talentprogram tas til orientering.
2. Kommunedirektøren kommer i 1. kvartal 2024 tilbake med en sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypningsprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

Behandling

Virksomhetsleder Kim Stian Gjerdingen Bakke presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstilling i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken om kulturskolens fordypnings- og talentprogram tas til orientering med følgende endringer:
 - sosiale forskjeller i skolen bør fremkomme i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning
 - Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år
2. Kommunedirektøren kommer i 1. kvartal 2024 tilbake med en sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypningsprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

[Lagre vedtak]

20/23 Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	20/23
2 Utvalg for medborgerskap	01.06.2023	30/23
3 Formannskapet	22.08.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Gjennomgangen av medvirkningsmuligheter i planprosessene samt pågående og nye tiltak for gode høringer og lokalt engasjement tas til orientering.
2. Asker kommune viderefører arbeidet med nye nettsider for å sikre digital tilgang til informasjon om planprosesser, høringer og for enkelt og effektiv avgivelse av innspill

Behandling

Rådgiver Hanne Heieraas Evju innledet til saken og svarte på spørsmål.

Maia Hollender fremmet følgende forslag til nytt punkt 3:

Ungdomsrådet ønsker gjerne å samarbeide med kommunen om ulike piloter/konsepter for medvirkning som en del av gjennomføringen av Askerkonferansen 2023.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Hollenders forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Gjennomgangen av medvirkningsmuligheter i planprosessene samt pågående og nye tiltak for gode høringer og lokalt engasjement tas til orientering.
2. Asker kommune viderefører arbeidet med nye nettsider for å sikre digital tilgang til informasjon om planprosesser, høringer og for enkelt og effektiv avgivelse av innspill.
3. Ungdomsrådet ønsker gjerne å samarbeide med kommunen om ulike piloter/konsepter for medvirkning som en del av gjennomføringen av Askerkonferansen 2023.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Bodil Moe, kommunalsjef barnehage presenterte Tilstandsrapport Barnehage.
2.	Rådgiver Hege Oshaug orienterte om Ungdommens fylkesting 23.- 25. september på Trollåsen. Brage Skarstein og Eira Erlandsen-Sele melder seg på.
3.	Rådgiver Hege Oshaug informerte om Ungdomsrådets rolle fremover, hva som skjer etter valget med nytt råd, rekruttering og varaer. Hvordan opplevdes siste rekrutteringsprosess? • Medlemmer fra UR burde være til stede på rekrutteringsdagen. • UR medlemmer orienterer om UR i elevråd. • Orientering om UR i DUK møtene. • Slides/reklame og info om UR på skoler, fritidsklubber og skolebusser. • Vise til resultater/prosesser hvor UR har påvirket/ hatt innspill til saker som har blitt vedtatt.
4.	Ung Kultur og Utenforskap 8. juni Askerkonferansen workshop 15. juni. Leder Nora Eriksen inviterer varaene. Møtesekretær Hilde Haugstad sender varainfo til Nora Eriksen.
5.	Ungdomsrådet tar kontakt med møtesekretær Hilde ang. attest.

Saksframlegg

Arkivsak
21/00274-65

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av
Ungdomsrådet

Møtedato
25.05.2023

Godkjenning av protokoll 20.04.23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra ungdomsrådet 20.04.23 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Protokoll fra ungdomsrådet 20.04.23 ligger vedlagt.

Nora Eriksen
Leder i ungdomsrådet

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
21/00274

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandlet av
1 Ungdomsrådet

Møtedato
25.05.2023

Saksnr.
16/23

Godkjenning av protokoll 20.04.23

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 25.05.2023 sak 16/23

Behandling

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokoll fra ungdomsrådet 20.04.23 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
23/01211-6

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
25.05.2023
01.06.2023
06.06.2023
20.06.2023

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:
 1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Arealplanleggingen
 - Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

1. Sammendrag og konklusjon

Temaplan for naturmangfold er en strategisk og sektorovergripende plan, og beskriver hvordan kommunen kan nå målet i kommuneplanens samfunnsdel om å *verne om og sikre naturmangfoldet i Asker*. Det er definert seks innsatsområder som beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene: *sårbare arter og naturtyper; natur i arealplanlegging; skog og kulturlandskap; livet i vann; natur og klima; og forankring, kompetanseheving og samarbeid*.

Temaplan for naturmangfold har vært på høring i perioden 20.02.2023 til 05.04.2023. Totalt kom det 15 høringsinnspill til planen. Av disse kom 2 fra kommunale råd og utvalg, 2 fra overordnede myndigheter, 10 fra organisasjoner, lag og foreninger og 1 fra en privatperson.

Det kom mange gode innspill til planen. Flere av innspillene har ført til justeringer og styrket planen. Innspillene var gjennomgående positive til planen. Tilbakemeldingene på temaplanens innhold, struktur og lesbarhet var gode. Et ønske om en handlingsplan eller tiltaksplan var gjennomgående.

Alle høringsinnspillene er svart ut med kommunedirektørens vurdering i eget dokument som er lagt ved saken.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Temaplan for naturmangfold er en strategisk og sektorovergripende plan, og skal beskrive hvordan kommunen kan nå målet fra kommuneplanens samfunnsdel om å *verne om og sikre naturmangfoldet i Asker*. Temaplanen skal ha en planperiode på 12-år og det legges opp til en rullering hvert 4. år.

Utfordringsbilde

Naturen er grunnlaget for vår eksistens og alt liv på jorda. Den gir oss mat, materialer, medisiner, rent vann demper flom og binder klimagasser: Intakt natur er vårt viktigste verktøy for å lagre karbon og for tilpasning til konsekvensene av pågående klimaendringer. Naturen har en egenverdi, og er viktig for opplevelser, rekreasjon og folkehelse.

Eskalerende oppvarming og tap av natur er de største utfordringene samfunnet står overfor. Ifølge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag. I 2022 ble en global naturavtale vedtatt med mål om at minst 30 % av land- og havområder skal vernes innen 2030.

Arealbruksendringer og bit-for-bit-nedbygging er hovedårsaken til tapet av natur. Hele 9 av 10 av artene på *Norsk Rødliste for arter 2021* er truet på grunn av måten vi

bruker arealene på. Tap av natur på grunn av menneskelig aktivitet truer ikke bare artsmangfoldet, men rammer også samfunn og økonomi ved at naturgoder vi er avhengig av undermineres eller opphører. Tilstrekkelig beskyttelse og restaurering av naturen krever en gjennomgripende samfunnsendring. En omstilling vil koste, men det vil koste mer å la være.

Asker er en kommune med et unikt biologisk mangfold og varierte natur- og landskapstyper. Dette skyldes et gunstig klima og variert geologi med kalkrike bergarter. Om lag 80 % av Norges landlevende arter er representert i Oslofjordområdet. I tillegg er det også her vi finner det høyeste antallet truede og sjeldne arter i landet. Asker kommune har et nasjonalt ansvar både for å ta vare på en rekke truede naturtyper og arter som har sin hovedforekomst i kommunen.

Innsatsområder og strategier

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget (vedlagt), utfordringsbildet (kapittel 4 i temaplanen), samt mål og delmål fra kommuneplanens samfunnsdel. Innsatsområdene beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene og nå målene fra kommuneplanen.

Følgende seks innsatsområder er valgt ut for temaplan naturmangfold:

- Sårbare arter og naturtyper
- Natur i arealplanlegging
- Skog og kulturlandskap
- Livet i vann
- Natur og klima
- Forankring, kompetanseheving og samarbeid

For hvert innsatsområde er det gitt en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke strategier (endringer) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Medvirkning

For å sikre involvering innad i organisasjonen og hos andre relevante aktører, har lag og foreninger, innbyggere, politiske utvalg og kommunens administrasjon medvirket i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget, innsatsområder og strategier.

Oversikt over medvirkningsprosesser:

- Skriftlige innspill til kunnskapsgrunnlaget om lokalt viktig naturmangfold fra natur- og friluftslivsorganisasjoner (April-mai 2021)

- Presentasjon av kunnskapsgrunnlaget for politiske organer (september-november 2022)
- Innbyggerundersøkelse (oktober 2022)
- Workshop med utvalg for samfunnstjenester (03.11.22)
- Workshop med lokale natur- og friluftslivsorganisasjoner (11.01.23)
- Workshop med bondelag, skogeierlag, velforbundet og lokale velforeninger (11.01.23)
- Administrative innspillsmøter/presentasjoner (2021-2023)
- Offentlig høring: 20. februar 2023 – 05. april 2023

Oppsummering av høringsinnspill

Temaplan for naturmangfold har vært på høring i perioden 20.02.2023 til 05.04.2023. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom kommunens nettsider og e-post. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Totalt kom det 15 høringsinnspill til planen. Av disse kom 2 fra kommunale råd og utvalg, 2 fra andre offentlige virksomheter, 10 fra organisasjoner, lag og foreninger og 1 fra en privatperson.

Det kom mange gode innspill til planen. Flere av disse anses som ivarettatt i planen, men høringsinstansene fremhever enkelte tema og utdyper eller nyanserer med kunnskap fra sitt felt. Flere av innspillene har derfor ført til justeringer og styrket planen. Tilbakemeldingene på temaplanens innhold, struktur og lesbarhet var gode. Ingen av innspillene foreslo endringer i innsatsområder og bare et fåtall av innspillene foreslo endringer i strategiene. Flere av innspillene faller inn under kommuneplanens arealdel.

Et ønske om en handlingsplan eller tiltaksplan var gjennomgående. Foreslåtte tiltak i høringen vil tas med inn i det videre arbeidet med implementering av planen. Tiltak skal innarbeides i kommunens virksomhetsplaner og vurderes i kommende handlingsprogram.

Innspillene var gjennomgående positive til planen. Dette gjenspeiler også resultatene fra innbyggerundersøkelsen hvor 90 % av kommunens innbyggere er enig i at kommunen skal jobbe aktivt for å stanse tap av natur.

Alle høringsinnspillene lagt ved i sin helhet. Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer er lagt ved saken.

Følgende er lagt til i temaplanen på bakgrunn av høringsinnspillene:

- Et avsnitt om «føre-var-prinsippet»

- Et avsnitt om motsetninger mellom klimatiltak og naturhensyn, samt en strategi om dette.
- Et avsnitt om koblingen mellom naturmangfold og friluftsliv
- Avsnittet om nullvisjon i innledningsteksten i kap. 6.3 er omformulert
- Når vernet skog omtales, siktes det til skogreservater som er vernet etter naturmangfoldloven. Dette er tydeliggjort i planen.
- *Norsk PEFC skogstandard og Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket* er lagt til i avsnittet som omtaler lovverk som regulerer kantsoner langs vassdrag
- Teksten om *Naturens rolle i klimaregnskapet* er utvidet noe
- Et avsnitt om EUs taksonomi for bærekraftig økonomisk aktivitet er lagt til i kunnskapsgrunnlaget
- Markaloven og markaforskriften er lagt til i definisjonslisten i kap. 9.3
- Et kart over alle naturreservatene i kommunen, en tabell, samt et avsnitt fra kunnskapsgrunnlaget om naturvernområder i Asker.
- Tre strategier er omformulert i henhold til merknadene
- Henvisninger til Oppfølgingsplan for trua natur (Miljødirektoratet) og rapport om ansvarsnaturtyper
- En setning om edelkreps
- En tekst om tiltakshierarkiet
- Prioritert art er lagt til i definisjonslisten i kap. 9.3

I tillegg er det gjort noen mindre endringer/presiseringer i teksten.

Implementering av temaplanen:

Temaplan naturmangfold inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. Som en del av den administrative styringsdialogen mellom virksomhetsleder og direktør evalueres og rapporteres det jevnlig på status for oppfølging av tiltakene.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Satsingsområdet *Bærekraftige byer og samfunn*, samt bærekraftsmålene *Liv under vann* (14), *Liv på land* (15) og *Stoppe klimaendringene* (13) er spesielt relevante for temaplan for naturmangfold. Beskyttelse av livsgrunnlaget vårt, biosfæren, er en grunnleggende forutsetning for å nå både de sosiale og økonomiske bærekraftsmålene.

Økonomiske og organisatoriske forhold

Tap av naturmangfold på grunn av menneskelig aktivitet truer ikke bare artsmangfoldet, men rammer også samfunn og økonomi direkte ved at naturgoder som vi er helt avhengige av undermineres eller opphører.

I dag sees natur på som ledig areal som det er tilnærmet kostnadsfritt å bygge ned. Gjennom en arealforvaltning hvor bevaring av natur legges som et premiss, vil vi kunne styre fremtidig arealbruk vekk fra viktig natur, og fortsatt utvikle egnede områder.

Karbonlagring i naturen er et av de mest kostnadseffektive tiltakene for reduksjon av CO₂ i atmosfæren. I tillegg kan naturbaserte løsninger for å møte klimautfordringer som bl.a. flom, overvann og skred spare samfunnet for store summer¹.

Det er vanskelig å gi et eksakt tall for kostnader knyttet til oppfølging av denne temaplanen før det er definert hvilke tiltak som skal gjennomføres for å konkretisere strategiene. Flere av tiltakene vil kunne kreve økte driftskostnader, flere personalressurser, kjøp av faglig rådgiving, kompetanseheving, informasjonstiltak og inntektsbortfall ved å avstå fra å utvikle arealer med naturverdier.

Tilstrekkelig beskyttelse og restaurering av natur krever en gjennomgripende samfunnsendring. En omstilling vil koste, men det vil koste mer å la være.

Sosiale forhold

Et samfunn med forringet natur er et fattigere samfunn. Naturen har stor betydning for fysisk helse, livskvalitet og trivsel. Ren luft, rent drikkevann, næringsrik mat, og et trygt sted å bo er grunnleggende faktorer for å kunne leve et godt og anstendig liv. En befolkning med god helse gir utslag i flere friske leveår uten økning i helse- og omsorgsutgiftene og med mulighet for flere år i produktivt arbeid².

Skolen og barnehagen er viktige arenaer for å fremme forståelsen for å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Naturmangfold skal være en sentral del av arbeidet med bærekraftig utvikling i Askers skoler og barnehager.

¹ IISD (2021) How Can Investment in Nature Close the Infrastructure Gap?

² Helsedirektoratet (2014) Kunnskapsgrunnlag for fysisk aktivitet. Innspill til departementets videre arbeid for økt fysisk aktivitet og redusert inaktivitet i befolkningen:
https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/kunnskapsgrunnlag-for-fysisk-aktivitet-innspill-til-departementet/Kunnskapsgrunnlag%20for%20fysisk%20aktivitet%20innspill%20til%20departementet.pdf/_attachment/inline/d7fb591e-ded4-4da9-b1c4-6dcbe82d8442:75b205e5b7403320a38acbb145b7af32ac726393/Kunnskapsgrunnlag%20for%20fysisk%20aktivitet%20innspill%20til%20departementet.pdf

For å lykkes med å nå målene er det viktig med økt samarbeid med blant annet frivilligheten. Flere aktive innbyggere som engasjerer seg kan spille en viktig rolle.

Miljømessige forhold

Det er en kjensgjerning at oppnåelse av sosial og økonomisk bærekraft er helt avhengig av at vi sikrer forutsetningene for stabile livsforhold for mennesker på planeten. Temaplan for naturmangfold er derfor en av de viktigste temaplanene for bærekraftsarbeidet i Asker kommune.

Selv om naturen i Asker er avhengig av utvikling i nabokommuner, resten av landet og verden for øvrig, er det svært viktig at Asker gjør sitt: Det er Asker som bestemmer utviklingen i kommunen framover, hvor det skal bygges ut, hvilke naturområder som skal bevares, hvordan vi skjøtter naturen vår, hvilke krav vi skal sette til næringslivet og hvordan vi kommuniserer om natur til våre innbyggere. Arbeidet med å stanse tapet av natur begynner hjemme: handling kreves i nasjonalt, i landets kommuner, så vel som i resten av verden. Slagordet fra Agenda 21 er mer relevant enn noen gang: Tenke globalt, handle lokalt.

4. Tidligere behandling

Mandat og rammer

Mandat og rammer for temaplan naturmangfold ble vedtatt av utvalg for samfunnstjenester 05.11.2020 i sak 52/20.

Vedtak:

1. Asker kommune vedtar at arbeid med temaplan for naturmangfold gjennomføres i tråd med de rammer og føringer som fremgår av mandatet i dette saksframlegget.
2. Temaplanen legges frem for kommunestyret for endelig behandling 1. kvartal 2022.

Kunnskapsgrunnlag

Det ble orientert om kunnskapsgrunnlaget i Utvalg for samfunnstjenester 29.09.2022, Utvalg for plan og byggesak 02.11.2022 og Formannskapet 22.11.2022.

Førstegangsbehandling av temaplan naturmangfold

- Utvalg for samfunnstjenester behandlet saken i møte 16.02.2023 sak 0010/23. Innstillingen ble enstemmig vedtatt og saken ble sendt på høring.
- Ungdomsrådet behandlet saken i møte 16.03.2023 sak 0009/23.

- Utvalg for plan og byggesaker behandlet saken i møte 22.03.2023 sak 0034/23

5. Kommunedirektørens vurdering

Temaplan for naturmangfold beskriver hvordan kommunen kan nå målet fra kommuneplanens samfunnsdel om *å verne om og sikre naturmangfoldet i Asker*.

Kommunedirektøren takker alle som har gitt innspill til temaplan naturmangfold. Det kom mange gode innspill som har styrket planen. Innspillene var gjennomgående positive til planen. Dette gjenspeiler også resultatene fra innbyggerundersøkelsen hvor 90 % av kommunens innbyggere er enig i at kommunen skal jobbe aktivt for å stanse tap av natur.

Innspillene har også gitt oss verdifulle forslag til konkrete tiltak som kommunen kan jobbe videre med. Flere av innspillene etterlyste handlingsplaner eller en tiltaksliste. Dette viser at det er et stort ønske om konkret handling for å ivareta naturmangfoldet i kommunen.

Dersom vi klarer å følge opp strategiene fra denne temaplanen i alle reguleringsplaner, byggesaker, virksomhetsplaner, drift og forvaltning i kommunen vil naturmiljøet i Asker komme styrket ut. Asker kommune vil fremstå som en foregangskommune gjennom utvikling og gjennomføring av en naturvennlig, ambisiøs og fremtidsrettet politikk.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Høringsinnspill samlet
Kunnskapsgrunnlag
Temaplan naturmangfold
Høringsinnspill med kommunedirektørens kommentar

Saksprotokoll

Arivsak
23/01211

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	17/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	01.06.2023	26/23
3 Formannskapet	06.06.2023	111/23
4 Kommunestyret	13.06.2023	

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 25.05.2023 sak 17/23

Behandling

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:
 1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Arealplanleggingen
 - Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens

- Ordinær virksomhetsplanlegging
- Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

Saksprotokoll

Arivsak
23/01211

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	17/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	01.06.2023	26/23
3 Formannskapet	06.06.2023	111/23
4 Kommunestyret	20.06.2023	

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 01.06.2023 sak 26/23

Behandling

Rådgiver Merete Dees besvarte spørsmål

Oversendelsesforslaget redaksjonelt fremmet av Trude Nygård Evensen, A:

Med følgende omformulering på side 2

~~Dersom vi klarer~~ Ved å følge opp strategiene i denne temaplanen i alle virksomhetsplaner, reguleringsplaner, byggesaker, og gjennom drift og forvaltning i kommunen vil naturmiljøet og Asker samfunnet komme styrket ut.

Oversendelsesforslaget fremmet av Trude Nygård Evensen, A ble besluttet oversendt uten realitetsbehandling.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:

1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Implementering av planen skjer gjennom:
- Arealplanleggingen
 - Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

Saksprotokoll

Arivsak
23/01211

Saksbehandler
Merete Wiken Dees

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	17/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	01.06.2023	26/23
3 Formannskapet	06.06.2023	111/23
4 Kommunestyret	20.06.2023	

Temaplan naturmangfold 2023-2035 - 2. gangs behandling

Formannskapet har behandlet saken i møte 06.06.2023 sak 111/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan naturmangfold 2023-2035, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, vedtas:
 1. Sårbare arter og naturtyper
 2. Natur i arealplanlegging
 3. Skog og kulturlandskap
 4. Livet i vann
 5. Natur og klima
 6. Forankring, kompetanseheving og samarbeid
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Arealplanleggingen
 - Årlig rullering av handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Egne saker – ved tiltak av prinsipiell karakter

3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport.

Saksframlegg

Arkivsak
23/07146-1

Saksbehandler
Christine Nesse

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst
Kommunestyret

Møtedato
25.05.2023
30.05.2023
20.06.2023

Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Tilstandsrapport for grunnskolene i Asker kommune 2022 tas til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunedirektøren legger med dette frem tilstandsrapporten for grunnskolen i Asker kommune 2022.

Hensikten med den årlige tilstandsrapporteringen er at skoleeier kjenner kvaliteten i opplæringen og kan ha dette som utgangspunkt for drøfting og planlegging av videre utvikling.

Tilstandsrapporten viser i hovedsak analyser av resultater på kommunenivå. Der det er relevant, er det gjort sammenligninger med Bærum og Drammen kommune, og med resultater på nasjonalt nivå. Alle skolene har utarbeidet sin lokale tilstandsrapport som er analysert og drøftet i lederdialog. Lokal tilstandsrapport for hver av de 40 skolene er vedlagt saken.

Temaene som omhandles i tilstandsrapporten er blant annet lærertetthet, tilpasset opplæring og spesialundervisning, særskilt språkopplæring, læringsmiljø, læringsresultater og gjennomføring av videregående opplæring. I tillegg beskrives tiltak for å styre og følge opp skolens arbeid.

Tilstandsrapporten viser at elevene i askerskolen har faglige resultater som ligger jevnt over det nasjonale gjennomsnittet. Lærernormen for lærertetthet er ivaretatt. Andel lærertimer som går til spesialundervisning er høyere enn nasjonalt nivå. Andelen som gjennomfører og består videregående ligger stabilt over nasjonalt nivå.

Kommunedirektøren mener at tilstandsrapporten viser god utvikling, og synes det er særlig positivt å se at resultatene knyttet til læringsmiljø er forbedret. Tilstandsrapporten viser at de ansatte i askerskolen jobber godt, og at elevens trivsel og utvikling har vært ivaretatt også i pandemiperioden.

Tilstandsrapporten viser likevel at det fortsatt er områder som må forbedres og utvikles. Det er en rekke støttesystemer og pågående prosjekter som skal bidra til å opprettholde og øke kvalitet og kompetanse i alle ledd i askerskolen. Kommunedirektøren mener dette på sikt vil føre til at askerskolen vil utvikle seg ytterligere og bidra til at alle elevene opplever en trygg og meningsfull skolehverdag.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Det følger av opplæringsloven § 13-3 e at kommunen skal utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen og ha et system for å følge opp resultatene.

Det er tidligere vedtatt en innretning for tilstandsrapporteringen og hvordan dialogen med elever, foreldre og ansatte skal gjennomføres. Den enkelte skole analyserer sine resultater og drøfter dem i personalet, FAU, SU og i elevråd. Resultatene er også utgangspunkt for den årlige lederdialogen mellom kommunalsjef og skolens ledergruppe. Her vurderes ofte skolens resultater opp mot kommunalt nivå. Skolene har imidlertid ulike forutsetninger, for eksempel når det gjelder sosioøkonomiske faktorer. Den viktigste analysen er derfor rundt skolens egne resultater over tid. Mer om den enkelte skole kan leses i vedlegg 2, Lokale tilstandsrapporter for grunnskolene i Asker 2022.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Saken er særlig relevant for sosial og økonomisk bærekraft. Sosial bærekraft fordi god utdanning forutsetter tydelige og kvalitetssikrede rammer for opplæringen for barn og unge. At undervisningen er variert, tilpasset og foregår i trygge læringsmiljø fremmer elevens fysiske og psykiske helse, og øker sannsynligheten for et aktivt liv hvor man deltar i samfunn og arbeidsliv. At unge mennesker fullfører videregående opplæring har stor økonomisk betydning, både for det enkelte individet og for samfunnet.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke behandlet tidligere.

5. Kommunedirektørens vurdering

Etter kommunesammenslåingen 1.1.2020 omfatter askerskolen 40 skoler: 27 barneskoler med SFO, 12 ungdomsskoler og den alternative skolen. Det har vært betydelig forskjell mellom de tre tidligere kommunene med tanke på skoleeierfunksjonen og hvilken støtte som var tilgjengelig for skolene i deres faglige utvikling og i saksbehandling. Fra høsten 2019 har skolene hatt felles skoleledermøter og inngått i samme skolefaglige satsinger.

Innføringen av ny læreplan har siden da hatt høy prioritet. Dette har gitt skolelederne god anledning til å utveksle erfaringer, drøfte ledelsesgrep og analysere egne skolars ståsted. I denne satsingen har askerskolen hatt et tett samarbeid med flere ressursentre og aktører innen høyere utdanning, blant annet Universitetet i Oslo og Høgskolen i Innlandet. I tillegg har pedagogiske veiledere på Senter for innovasjon og læring (Seil) bistått både i fellessamlinger og mot enkeltskoler. Siden 2020 har rådgivere og skolene utarbeidet en rekke rutiner, standarder og veiledere som skal bidra til å sikre felles praksis, helhet og god kvalitet i askerskolen.

Tilstandsrapporten viser at grunnskolene i Asker gjennomgående har god kvalitet. Det er positiv utvikling på mange områder, noe som kan antyde at skolene jobber godt med oppdrag lokalt og at det gis god støtte fra skoleeier. Det er stadig stort potensiale i å lære på tvers av skoler. Læring mellom skolene har høyt fokus i samlinger og nettverk. Det blir også tydelig gjennom de lokale tilstandsrapportene at større systematikk lokalt vil kunne heve resultatene ytterligere. Ved at skolene lærer og utveksler erfaring mellom trinn og utvikler felles fremgangsmåter, vil dette kunne bidra til en positiv utvikling.

Andelen elever som mottar spesialundervisning fortsetter å gå ned. Dette er en ønsket utvikling ettersom inkludering i det ordinære tilbudet overveiende gir bedre læringseffekt enn ulike segregerte tiltak. Det er særlig andel elever med mindre vedtak som nå ser ut til å få sine tilpasninger i det ordinære tilbudet. Samtidig opplever skolene i Asker kommune at flere elever trenger reguleringsstøtte enn tidligere. Selv om omfanget av spesialundervisning går ned, viser altså praksis i skolene at det stadig er behov for individuelle tiltak overfor elever. Disse er bare gjennomførbare der skolen har ressurser utover det minimum som sikrer lærernormen.

Skolene opplever en økende tendens til at elever ikke får til å være på skolen. Skolene følger tett opp i saker der fraværet forekommer hyppig, og særlig hvis det har et mønster. I disse sakene bruker de askerskolens rutiner for å forebygge og motvirke ufrivillig fravær. Her er skolenes lokale kontaktpersoner fra PPT gode partnere i arbeidet.

Det er en økning i antall elever som får særskilt språkopplæring og et tilbud i velkomstklasser. Bakgrunnen er økt bosetting i kommunen, både som følge av krigen i Ukraina og økt arbeidsinnvandring. Dette presser kapasiteten i det eksisterende velkomstklassetilbudet i kommunen, særlig i Asker nord.

Det er en økning i andel elever som rapporterer å bli mobbet i Asker kommune. Dette er tilsvarende den utviklingen vi ser nasjonalt. Det jobbes aktivt med gode systemer og rutiner for oppfølging på alle skoler, og alle skolene har etablert egne innsatsteam mot mobbing (SIM). I tillegg har askerskolen et læringsmiljøteam som støtter skolene i dette arbeidet.

Tilbakemelding fra foreldre i foreldreundersøkelsen er jevnt over gode, men de rapporterer blant annet mindre tilfredshet på spørsmål om overganger. Særlig overgangen fra barnehage til barneskole. Skoleeier har utviklet en overordnet standard (Bygge bro) for å sikre samarbeid og kontinuitet i overgangen mellom barnehage og skole. Dette arbeidet er i en implementeringsfase.

Resultatene på nasjonale prøver viser jevnt over en positiv utvikling på alle trinn i askerskolen. Det er fortsatt store variasjoner skolene imellom og dette er blant annet tema i lederdialog og vises i de lokale tilstandsrapportene.

Askerskolen har hatt en stor økning i grunnskolepoeng de siste tre årene. Dette er en mulig effekt av manglende skriftlig og muntlig eksamen siden 2019.

Profesjonsfellesskapet mellom rektorene har utviklet seg på en god måte gjennom månedlige ledersamlinger, rektornettverk og deltakelse i prosjektgrupper og ressursgrupper. Rektorene utveksler erfaringer og er til støtte for hverandre i krevende situasjoner. Rektorene deltar på omgang i en strategigruppe som fungerer som en rådgivende sparringspartner for kommunalsjef i spørsmål som gjelder utvikling og drift av askerskolen.

Askerskolens systematikk i resultatanalyse, lederdialog og tilstandsrapportering har også bidratt til å utvikle fellesskapet mellom skolene og til kvalitetsheving for askerskolen som helhet. Sammen med barnehageområdet og tjenestene i programområde barn, familie og inkludering er det positiv utvikling mot å se helheten i oppvekst felles. En sentral satsing som har bidratt til denne helhetstenkningen er Kompetanseløftet som er nærmere omtalt over.

Kommunedirektøren vurderer at alle skolene i kommunen inngår i et nytt og sterkt skolefelleskap og har et svært godt utgangspunkt for videre utvikling og til å gi best mulig tjenester til barna, ungdommene og familiene i Asker kommune.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Tilstandsrapport for grunnskole Asker kommune 2022

Vedlegg 2 - Lokale tilstandsrapporter 2022

Vedlegg 3 - Tillegg til tilstandsrapport - skoledata

Saksprotokoll

Arivsak
23/07146

Saksbehandler
Christine Nesse

Behandlet av

- 1 Ungdomsrådet
- 2 Utvalg for oppvekst
- 3 Kommunestyret

Møtedato

- 25.05.2023
- 30.05.2023
- 20.06.2023

Saksnr.

- 18/23
- 23/23

Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 25.05.2023 sak 18/23

Behandling

Terje Larsen, kommunalsjef skole innledet til saken og svarte på spørsmål.

Brage Skarstein fremmet 2 nye kulepunkter i punkt 1:

- *sosiale forskjeller i skolen bør komme frem i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning*
- *Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år.*

Innstilling punkt 1 ble enstemmig vedtatt med Skarsteins forslag til endring i 2 punkter.

Vedtak

Tilstandsrapport for grunnskolene i Asker kommune 2022 tas til orientering med følgende endring:

- *sosiale forskjeller i skolen bør komme frem i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning*

- Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år.

Saksprotokoll

Arivsak
23/07146

Saksbehandler
Christine Nesse

Behandlet av

- 1 Ungdomsrådet
- 2 Utvalg for oppvekst
- 3 Kommunestyret

Møtedato

- 25.05.2023
- 30.05.2023
- 20.06.2023

Saksnr.

- 18/23
- 23/23

Tilstandsrapport for grunnskole i Asker kommune 2022

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 30.05.2023 sak 23/23

Behandling

Kommunalsjef Skole Terje Larsen presenterte saken og svarte på spørsmål.
Rådgiver Jo-Rasmus Holt Zachariassen var også til stede og svarte på spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Tilstandsrapport for grunnskolene i Asker kommune 2022 tas til orientering.

Saksframlegg

Arkivsak
23/07233-1

Saksbehandler
Kim Stian Gjerdingen
Bakke

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
25.05.2023
01.06.2023

Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Saken om kulturskolens fordypnings- og talentprogram tas til orientering.
2. Kommunedirektøren kommer i 1. kvartal 2024 tilbake med en sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypningsprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

1. Sammendrag og konklusjon

Kulturskolen skal være for alle, også de som har kommet på et høyt nivå og som er ekstra motiverte for å fordype seg i sitt kunstfag. I dag har kulturskolen i Asker etablerte fordypnings- og talenttilbud innen dans samt rytmisk og klassisk musikk. Kulturskolen har foreløpig ikke et fast fordypnings- og talenttilbud innen visuell kunst og teater, og å etablere dette er en av strategiene i Temaplan kultur.

Kulturskolen er midt i en pilotperiode for utprøving av modeller for fagene teater og visuell kunst med tilskuddsmidler fra Norsk kulturskoleråd og Sparebankstiftelsen. Det legges derfor frem en overordnet statussak nå. 1. kvartal 2024 legges det frem en ny sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talentprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

Det planlegges for å etablere et fast fordypnings- og talenttilbud innen visuell kunst og teater fra høsten 2024.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Handlingsprogrammet for 2023 – 26 fastslår at kulturskolen skal sikre at barn og unge får mulighet til å utvikle sitt kunstneriske talent gjennom kulturskolens fordypningsprogram, og at det i perioden skal tas stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talentprogram.

Kulturskolens oppdrag om utvikling av fordypnings- og talenttilbud

Kulturskolens oppdrag om å utvikle fordypnings- og talentutviklingsprogram er gitt i nasjonal rammeplan for kulturskoler, «Mangfold og fordypning» (2016), og er ytterligere forankret gjennom Asker kommunes strategi i Temaplan kultur 2022-2032. Forankringen går tilbake til og er gjennomgående i Asker kommunes strategi- og temaplaner siden 2012.

Mål, innretning og innhold i fordypnings- og talentprogrammene

I tråd med regjeringens, Norsk kulturskoleråds og Asker kommunes visjon om «kulturskole for alle» skal kulturskolen ha et reelt tilbud for alle, også elever som har spesiell interesse, motivasjon og forutsetninger til å fordype seg i faget sitt. Det er et mål at elever skal kunne kvalifisere seg til høyere kunstfaglig utdanning.

I kapittelet «Kulturskolens samfunnsoppdrag» i nasjonal rammeplan beskrives kulturskolens fordypnings- og talentprogram slik:

(...) Fordypingsprogrammet er for elever som har særlig interesse og forutsetninger for å arbeide med faget. Undervisningstilbudet skal være vesentlig forsterket med hensyn til innhold og omfang i forhold til kjerneprogrammet.

Det stilles krav til høy og målrettet egeninnsats.

Programmet skal kunne kvalifisere for videregående opplæring og høyere utdanning. Deler av undervisninga kan foregå i samarbeid med andre institusjoner på regionalt og nasjonalt nivå.¹

Fordypnings- og talentprogrammenes plass i kulturskolen

¹ Nasjonal rammeplan for kulturskolene «Mangfold og fordypning», Norsk kulturskoleråd 2016, s 11

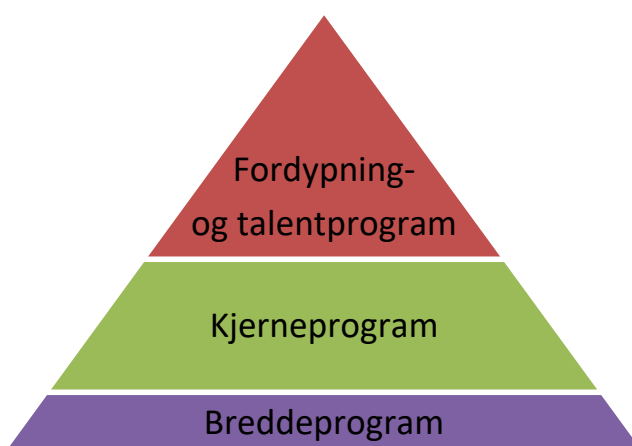
Opplæringen i kulturskolen er delt inn i tre programområder som følger nasjonal rammeplan for kulturskolene:

Breddeprogrammet

Breddeprogrammet er utelukkende gruppebasert og har et preg av å være et lavterskeltilbud, hovedsakelig for de minste. Breddeprogrammet skal være en introduksjon til kulturskolen som har læring og mestring som mål, men hvor aktivitet og opplevelse er sentralt og kravet til øving hjemme er minimalt eller fraværende.

Kjerneprogrammet

Kulturskolens hovedaktivitet er i kjerneprogrammet og er den ordinære kulturskoleopplæringen som flest kjenner til. Kjerneprogrammet er preget av systematisk opplæring med store krav til egenøving hjemme mellom den ukentlige undervisningen. Dette gjelder spesielt for musikk, men også i noen grad for teater og visuell kunst. For dans er det normalt å delta i flere undervisningsklasser i løpet av en uke da øving/trening i dans krever spesielt tilrettelagte rom og gulv.

Fordypnings- og talentprogrammet

Kulturskolens fordypnings- og talentprogram er for elever med spesiell motivasjon og evner og som ønsker å fordype og utvikle seg til et nivå som muliggjør studier innen kunstfagene på universitets- og høyskolenivå.

Programmene bygger på og er gjensidig avhengig av hverandre; fordypnings- og talentprogrammet trenger en viss mengde og bredde av elever å rekruttere fra, og elever i fordypnings- og talentprogrammene blir rollemodeller for elever i bredde- og kjerneprogrammene.

Utvelgelse og opptak til fordypnings- og talentprogrammene

Programmene har opptaksprøver, og det er lærerne som anbefaler elever å søke basert på nivå, interesse og motivasjon. Opptaksprøvene har ulik utforming i de ulike fagene, men alle opptaksprøver inneholder en samtale med eleven om interesse, motivasjon og forutsetninger for å delta i programmet samt fremføring eller fremvisning av elevarbeider eller verk.

Som fordypningselev forplikter eleven seg til ett skoleår av gangen. Når man først er tatt opp ved fordypningsprogrammet er det ikke nødvendig med ny søknad eller opptaksprøve.

Status for fordypnings- og talentprogrammene i kulturskolen

Kulturskolen har gjennom flere år hatt fordypnings- og talentprogram innen klassisk musikk og dans. Disse programmene er godt etablert og har bidratt til flere tidligere fordypningselever har gått videre til høyere utdanning og har blitt eller er i ferd med å bli profesjonelle utøvere. Elever fra fordypnings- og talentprogrammet har også mottatt det nasjonale stipendiet «Drømmestipendiet», senest nå i 2023.

Dans

Fordypningsprogrammet i dans er for elever som ønsker ekstra utfordringer, mer sceneerfaring og enda tettere oppfølging. Kulturskolen har to fordypningsgrupper kalt «Asker aspirantkompani» og «Asker dansekompani» som hver har 2 t øvelse i uka. I tillegg går elevene her på minst to klasser i kjerneprogrammet.

Klassisk musikk

Fordypningsprogrammet i klassisk musikk har i sin nåværende form vært etablert siden 2019, men kulturskolen har hatt fordypningstilbud i musikk også før dette. Fordypningsprogrammet retter seg mot elever som har høy motivasjon og et godt ferdighetsnivå, som ønsker å spille og utvikle seg sammen med elever med tilsvarende interesse. Elevene får ukentlig 2 t kombinert kammermusikk, gehør og musikkteori samt utvidet individuell undervisning (45 min).

Flere av elevene går også i Talentutviklingsprogrammet (TUP) ved Norges Musikkhøgskole eller er elever i Ung Musikk Talent. Flere er også elever på musikklinje på vgs.

Rytmask musikk

Fordypningsprogram for rytmisk musikk ble etablert høsten 2022. Programmet legger vekt på å møte elevene der de er, i ferdighetsnivå og interesser, for å utvikle dette videre samtidig som at elevene blir utfordret på å møte nye musikksjangre og stilarter. Det blir i tillegg til utvikling av instrumentale ferdigheter lagt vekt på lytting, sjangerforståelse, komposisjon, samspill og improvisasjon. Elevene får ukentlig 2 t kombinert kammermusikk, gehør og musikkteori samt utvidet individuell undervisning (35 min).

Visuell kunst og teater

Kulturskolen har foreløpig ikke et fast fordypnings- og talenttilbud innen visuell kunst og teater. Å etablere fordypningsprogram innen alle fag i kulturskolen er en av strategiene i temaplan kultur. I 2022 søkte derfor kulturskolen midler hos Norsk kulturskoleråd og Sparebankstiftelsens ordning «Inkluderende kulturskoler». Asker

fikk tildelt midler til to pilotprosjekter (teater og visuell kunst) for perioden 2022-2024. Etableringskostnadene for fordypningsprogrammene i teater og visuell kunst delfinansieres dermed av eksterne midler. Begge pilotprosjektene er i tillegg gode og innovative prosjekter, med samarbeidspartnere fra andre kommuner og kunst- og teaterfaglige aktører.

I pilotprosjektet om fordypning i visuell kunst samarbeider Asker med Bærum kulturskole, Henie Onstad kunstsenter (HOK) og med UngKunst. Her er Bærum kulturskole prosjekteier. Høsten 2022 startet 16 elever på fordypningsprogrammet i visuell kunst, og det vil være nye opptak for kommende skoleår. Elevene får, i tillegg til sin ukentlige undervisning i kulturskolen, 4,5 t ekstra undervisning annenhver lørdag ved HOK hvor de får prøve ulike teknikker og samtidig jobbe med egne prosjekt. Fordypningsåret 2022-23 avsluttes med utstilling av elevenes arbeider på Trafo i april og på Henie Onstad Kunstsenter i mai. Prosjektet har finansiering ut skoleåret 2023-24

I et tilsvarende pilotprosjekt om fordypning innen teater er Asker prosjekteier og samarbeider med Lier kulturskole. Det Asker-baserte teaterkompaniet Stiftelsen NIE og Teaterhøgskolen ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) er med som partnere. Det planlegges å ta opp inntil 12 elever i skoleåret 2023-24, som i tillegg til sin ukentlige undervisning vil få tilbud om 2 timer ekstra undervisning per uke, i tillegg til noen helgesamlinger og besøk til KHiO og hos NIE.

Felles for teater, dans, musikk og visuell kunst

Alle fagområdene har i tillegg til det som er beskrevet over ulike workshops, mesterklasser, visninger, forestillinger og konserter som kommer i tillegg til det faste undervisningsopplegget.

Sammenhenger med andre regionale og nasjonale talentsatsninger

Kulturskolen er en del av et helhetlig utdanningsløp innen kunstfagene fra småbarnsalder og helt opp til høyere utdanning. Fra ungdomsskolealder og videregående skolealder finnes det flere fordypnings- og talenttilbud innenfor de ulike kunstfagene. Kulturskolenes fordypnings- og talenttilbud erstatter ikke disse, men er en forutsetning for og samvirker med flere av disse programmene. Flere av de nasjonale og regionale programmene har som forutsetning at man fortsatt skal være med i sin lokale kulturskole og dennes satsninger. Slik blir elevene som går i fordypnings- og talentprogrammet rollemodeller som medvirker og inspirerer resten av kulturskolens elever.

Kulturskolenes satsning på fordypning- og talent henger dermed nøye sammen med flere av disse programmene og i sum utgjør disse ulike ordningene en trapp inn mot høyere utdanning:

Pris for deltagelse

Fordypningsprogrammene i Asker kulturskole har hittil vært gratis med unntak av for dans. En forutsetning for opptak i fordypningsprogram er at eleven allerede går på ett eller flere undervisningstilbud i kulturskolen.

Asker kulturskole har i hht. nasjonal statistikk² Norges høyeste priser for deltagelse, men har samtidig søskenmoderasjon og friplassordning. Kulturskolen har høy kvalitet i opplæringen og KOSTRA-tallene³ viser at kulturskolen drives effektivt.

Det har så langt vært et mål at satsning på fordypning og talent skal være et gratis tilbud slik at muligheten for å delta er lik uavhengig av familienes betalingsevne. I pilotfasen av fordypningsprogrammene innen teater og visuell kunst 2022-24 har dette vært en forutsetning i prosjektsøknaden.

Finansiering av kulturskolens fordypnings- og talentprogrammer

Fordypningsprogrammene i dans og klassisk og rytmisk musikk er allerede finansiert i dagens omfang. En utvidelse av antall elevplasser i de etablerte programmene vil imidlertid kreve ekstra finansiering.

Pilotprosjektene for oppstart av fordypnings- og talentprogrammene i visuell kunst og teater er i hovedsak finansiert av tilskuddsmidler. Tilskuddsmidlene dekker

² Grunnskolens informasjonssystem (GSI) for 2022-23, Utdanningsdirektoratet, www.gsi.udir.no

³ KOSTRA – Kommune stat rapportering 2022, Statistisk sentralbyrå, www.ssb.no/kostra

utviklingskostnadene til disse nye programmene, men finansiering for ordinær drift av etablerte fordypnings- og talentprogram etter pilotperioden må finansieres.

Kulturskolen jobber med omstilling og effektivisering for å frigjøre ressurser som også kan benyttes til fordypnings- og talenttilbudene, herunder allerede vedtatt omdisponering av lærerressurser fra Seniorteateret til teatertilbud for barn og unge.

Det anbefales derfor at prissetting inkl. friplasser utredes også for fordypningsprogrammene i forbindelse med at det i 1. kvartal 2024 fremlegges ny sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av fordypnings- og talentprogrammene i kulturskolen.

Forutsetninger for fordypnings- og talentprogrammene

Utøvelse og opplæring i kunsthagene på høyt nivå stiller høye krav til elevene og deres familier, men også til kulturskolen og dens lærere. Nok tid til øving, undervisning, prosjekter, samspill og konserter/visninger er andre forutsetninger for fordypnings- og talentprogrammene. Dette gjelder også kjerneprogrammene da tilstrekkelig undervisningstid og kvalitet i opplæringen her er det som danner grunnlaget for at elevene kan gå videre til fordypning og endelig videre til høyere kunsthaglig utdanning.

Videre stilles det høye krav til instrumenter, utstyr og lokaler for opplæring, samspill/samarbeid/arbeid på tvers av fagene, sosiale møteplasser og fremførings- og visningsarenaer.

Mulighetsstudien for nye kulturskole i Asker sentrum, som behandles parallelt med denne saken, utreder i detalj nye og egnede lokaler for kulturskolen, inkludert elevene innen fordypning- og talentprogrammene. Det er per i dag flere begrensninger i fordypnings- og talentprogrammene fordi kulturskolen ikke har tilfredsstillende lokaler og utstyr. Det er særlig behov for:

- Egne visningsarealer for alle kunsthag herunder multisal for tverrfaglige prosjekter og visninger, akustiske konsertlokaler til ulike ensembler samt utstillingsareal for visuelle arbeider
- Egne dansestudioer med tilstrekkelig takhøyde, størrelse, garderobefasiliteter og egnede spesialgulv for dans på høyt nivå
- Egne kunstrom og atelier med tilstrekkelig areal, takhøyde og lysforhold som egner seg for å arbeide med alle visuelle kunsthager i små og store formater. Nødvendig utstyr og materiell samt lagerfasiliteter for tørking av kunsthagverk og oppbevaring av langsiktige arbeider.
- Egne teaterlokaler med tilhørende garderobefasiliteter, kostymelager og systue, scenografilager- og verksted.

- Flere større undervisningsrom/saler med piano/flygel og andre nødvendige instrumenter og utstyr til fordypningsprogrammene i musikk
- Samlokalisering av disse lokalene inkl. sosiale arenaer for elevene

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljø:

Kulturskolens egne fordypnings- og talentutviklingsprogrammene gjennomføres i hovedsak i lokalmiljøet, på steder med god offentlig kommunikasjon og/eller i gang- eller sykkelavstand til elevens bopel. Det å ha et lokalt heller enn regionalt fordypnings- og talentutviklingsprogram er derfor positivt miljømessig.

Økonomi:

Fordypnings- og talentprogrammene vil på sikt kunne bidra til kulturelt entreprenørskap og deltagelse i lokalmiljøet. Det er flere eksempler på at tidligere elever kommer tilbake til lokalmiljøet som profesjonelle utøvere og pedagoger og bidrar både i det frivillige og profesjonelle kulturlivet.

Sosiale forhold:

Fordypnings- og talentutviklingsprogrammene bidrar til å styrke oppvekstmiljø og tilhørighet gjennom kunst og kultur. I likhet med kulturskolens breddeprogram vil det også gi «*grobunn for livskvalitet, fellesskap, deltagelse, dannelse og mening*»⁴. Programmene bidrar til mangfold ved ivaretagelse av talent. Programmene bidrar også til god fysisk og mental helse – for elevene selv, og ikke minst i et lengre perspektiv der elevene blir utøvere innen sine fag. I tillegg blir formidling av kunst og kultur stadig viktigere i et folkehelseperspektiv - formidling av kunst og kultur bidrar til inkludering og fellesskap.

Programmene bidrar også til bærekraftsmål 4 om utdanning av god kvalitet ved at de inngår som en del av et helhetlig utdanningsløp innen kunstfagene.

4. Tidligere behandling

Det er ikke tidligere behandlet en spesifikk sak om kulturskolens fordypnings- og talentprogram, men etablering og utvikling av disse programmene har vært tydelig i disse strategiske planene: Strategi for Asker kulturskole 2012-15, Temaplan Asker kulturskole 2017-20 og Temaplan kultur 2022-32.

⁴ Rammeplan for kulturskolen. Mangfold og fordypning, Norsk kulturskoleråd 2016, s.22)

5. Kommunedirektørens vurdering

Kulturskolen skal være for alle, også de som har kommet på et høyt nivå og som er ekstra motiverte for å fordype seg i sitt kunstfag.

Som del av et helhetlig utdanningsløp innen kunstfagene er kulturskolens fordypnings- og talenttilbud en forutsetning for og samvirker med flere regionale og nasjonale talentsatsninger som i sum leder inn mot høyere utdanning.

Kulturskolen har behov for egne og spesielt egnede lokaler for sine fordypnings- og talentprogram og mulighetsstudien for ny kulturskole i Asker sentrum utreder i detalj nye og egnede lokaler for kulturskolen, inkludert for fordypning- og talentprogrammene.

Siden kulturskolen er midt i en pilotperiode for utprøving av modeller for fagene teater og visuell kunst legges det i 1. kvartal 2024 frem en ny sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talentprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/07233

Saksbehandler
Kim Stian Gjerdingen Bakke

Behandlet av
1 Ungdomsrådet
2 Utvalg for medborgerskap

Møtedato	Saksnr.
25.05.2023	19/23
01.06.2023	25/23

Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 25.05.2023 sak 19/23

Behandling

Virksomhetsleder Kim Stian Gjerdingen Bakke presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstilling i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken om kulturskolens fordypnings- og talentprogram tas til orientering med følgende endringer:
 - sosiale forskjeller i skolen bør fremkomme i rapporten. statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning
 - Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år
2. Kommunedirektøren kommer i 1. kvartal 2024 tilbake med en sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypningsprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

Saksprotokoll

Arivsak
23/07233

Saksbehandler
Kim Stian Gjerdingen Bakke

Behandlet av
1 Ungdomsrådet
2 Utvalg for medborgerskap

Møtedato	Saksnr.
25.05.2023	19/23
01.06.2023	25/23

Videreutvikling av kulturskolens fordypnings- og talenttilbud

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 01.06.2023 sak 25/23

Behandling

Virksomhetsleder og rektor ved kulturskolen Kim Stian Gjerdingen Bakke presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken om kulturskolens fordypnings- og talentprogram tas til orientering:
 - sosiale forskjeller i skolen bør fremkomme i rapporten. Statistikken i fremtidige tilstandsrapporter bør også brytes ned etter sosial bakgrunn, herunder foreldrenes inntekt og utdanning
 - Det er behov for mer kunnskap om mobbing og ufrivillig fravær i skolen. Asker bør ta initiativ til et nasjonalt forskningsprosjekt som forsøker å forklare bakgrunnen for økningen i mobbing og ufrivillig fravær i skolen de senere år
2. Kommunedirektøren kommer i 1. kvartal 2024 tilbake med en sak hvor det tas endelig stilling til videreutvikling av kulturskolens fordypningsprogram i alle fag, herunder prissetting, friplasser og dimensjonering av programmene.

Saksframlegg

Arkivsak
23/08396-1

Saksbehandler
Elizabeth Lie/Hanne Evju

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet

Møtedato
25.05.2023
01.06.2023
22.08.2023

Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Gjennomgangen av medvirkningsmuligheter i planprosessene samt pågående og nye tiltak for gode høringer og lokalt engasjement tas til orientering.
2. Asker kommune viderefører arbeidet med nye nettsider for å sikre digital tilgang til informasjon om planprosesser, høringer og for enkelt og effektiv avgivelse av innspill

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken svarer ut et verbalvedtak fra behandlingen av Økonomi- og handlingsprogram for 2023 som etterlyser bredere deltakelse i høringer og i viktige planprosesser i Asker kommune. Arealplaner, som eksempelvis områdeplaner og reguleringsplaner, skaper stort engasjement hos enkeltinnbyggere og i lokalmiljøene. Det er både viktig og ønskelig for å få så gode planer som mulig og en sentral del av arbeidet, å høre alles innspill. Kommunen legger derfor til rette for medborgerskap og deltakelse i planprosessene gjennom utvikling av bedre nettside og formidling av arealplaner, abonnementsfunksjon for høringer og ved å stille større krav til tidlig medvirkning.

I tillegg ønsker Asker kommune i enda større grad å inkludere barn og unge i utviklingen av fremtidens lokalsamfunn. Saken viser også at det er flere prosjekter

under arbeid som vil åpne prosessene rundt høringer og plansaker ytterligere. Dette gjelder for eksempel nye nettsider. Det er et mål for Asker kommune at det skal være mye engasjement og gode diskusjoner omkring viktige veivalg for lokalsamfunn og tettsteder i kommunen.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I forbindelse med behandlingen av Økonomi- og handlingsprogram for 2023-2026 ble tjenesteområdene Samfunnsutvikling og Medborgerskap bedt om følge opp et verbalvedtak om høringsinnspill og medvirkning i plansaker. Verbalvedtaket stiller spørsmål ved om Asker kommune når frem til de saken gjelder. Spørsmålene er blant andre; Bruker Asker kommune riktige kanaler? Finnes det andre måter å invitere innbyggerne til dialog/medvirkning på?

Verbalvedtaket oppsummeres med at «*Kommunedirektøren bes fremlegge sak til Hovedutvalg for medborgerskap og formannskapet som gjennomgår hvordan Asker jobber med høringer. Saken skal synliggjøre alternative/nye måter å gjøre høringer på – gjerne med eksempler fra andre kommuner. Saken bør oppsummere med forslag til forskjellige metoder som skal sikre at vi når frem og får viktige innspill fra de vi ønsker å nå.*».

Kommunedirektøren har forstått dette verbalvedtaket til å hovedsakelig dreie seg om engasjement i høringer, spesielt innenfor arealplaner. Derfor fokuserer denne saken på medvirkning og høring i arealplaner, men det er viktig å understreke at de samme prinsippene og tiltakene også er relevante for andre typer planer og politiske saker der kommunen ønsker involvering fra innbyggere.

Medvirkning i Plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven legger stor vekt på medvirkning fra ulike parter, inkludert barn og unge, i planprosesser.¹ Loven har som mål å sikre at ulike interesser og behov blir hørt og vurdert når beslutninger om areal- og byggeprosjekter skal tas. § 5-1 i Plan- og bygningsloven omhandler medvirkning, og det står følgende:

"Offentlige organer, private organisasjoner og grupper og enkeltpersoner som blir berørt av planleggingen, skal sikres reell mulighet til å delta i planleggingsprosessen, med de begrensninger som følger av den enkelte plans art og det formål som skal ivaretas. Dette gjelder både når kommunen selv er planmyndighet og når private fremmer planforslag. Offentlige organer og andre myndigheter skal medvirke i kommunens planlegging når det er av betydning for deres virksomhet."

Spesielt § 5-3 i loven setter søkelys på barn og unges interesser: "Ved utarbeiding av planer for utbygging, skal kommunen sørge for at det blir lagt til rette for

¹ [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

medvirkning fra barn og unge. Barn og unges interesser skal ivaretas og deres synspunkter skal tillegges vekt i planleggingen."²

Dette betyr at loven anerkjenner viktigheten av medvirkning og at det er kommunens ansvar å sørge for at barn og unge har muligheten til å delta og bli hørt i planprosesser. Planleggere må derfor utarbeide strategier og metoder for å involvere barn og unge og ta hensyn til deres synspunkter i beslutningsprosessen.

Kommuneplanens samfunnsdel

Siden kommunesammenslåingen i 2020 har Asker kommune hatt høye ambisjoner om å være *medborgerskapskommunen*, med høyt fokus på innbyggerinvolvering og samarbeid med relevante aktører. Asker kommune har valgt FNs bærekraftsmål 17, "Samarbeid for å nå målene", som et av sine satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel understreker at «Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv». Videre heter det at «Asker kommune skal tilrettelegge for inkludering og for at alle innbyggere opplever tilhørighet, blir hørt og tar medansvar».³

Temaplan for medborgerskap

Temaplan for medborgerskap tar opp viktigheten av å involvere innbyggere i arealplanlegging. Planen peker på at når innbyggere deltar i beslutningsprosesser, styrkes politikernes rolle og det fører til bedre beslutninger og enklere gjennomføring av tiltak.⁴ Plan- og bygningsloven gir innbyggerne rett til å delta i kommunale planprosesser, og kommunen har ansvar for å legge til rette for deltakelse fra grupper som trenger spesiell tilrettelegging, for eksempel barn og unge. Temaplanen løfter frem viktigheten av at innbyggerne inviteres tidlig i planprosessen.

Arealplanlegging som verktøy for samfunnsutvikling

Arealplanprosesser er komplekse og ressurskrevende, men er en viktig del av kommunenes ansvar og har stor innvirkning på samfunnsutviklingen. Arealplaner skal sikre en bærekraftig og langsiktig utvikling, og hensynta aspekter som miljø, kultur, økonomi og sosiale forhold. Videre skal arealplanene legge til rette for innbyggermedvirkning og samarbeid mellom ulike aktører, slik at beslutningene er godt forankret og gjenspeiler befolkningens behov og ønsker.

Plan- og bygningsloven gir rammer og retningslinjer for arealplanlegging, og stiller krav til både innhold og prosess for utarbeidelse av arealplaner. I tillegg til at

² [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Kapittel 5. Medvirkning i planleggingen - Lovdata](#)

³ [Ny kommuneplan for Asker kommune 2022 - 2034 | Asker kommune](#)

⁴ [Temaplan for medborgerskap | Asker kommune](#)

arealplaner er komplekse og ressurskrevende, er de også ofte preget av konflikter. Det finnes flere årsaker til konflikter i arealplaner:

- **Konkurrerende interesser:**
Arealplanlegging innebærer å fordele ressursene, som arealer og infrastruktur, mellom ulike formål og interesser. Dette kan skape konflikter mellom grunneiere, naboer, næringsliv, organisasjoner og andre interessenter som har ulike synspunkter og behov.
- **Kortsiktige versus langsiktige hensyn:**
Arealplaner skal ivareta både kortsiktige og langsiktige hensyn, noe som kan skape spenninger mellom ønsket utvikling på kort sikt og behovet for å bevare arealer for fremtidige generasjoner.
- **Verdi- og prioriteringskonflikter:**
Arealplanlegging innebærer å foreta avveininger mellom ulike verdier og prioriteringer, som økonomisk utvikling, miljøvern, kulturminner, sosiale hensyn og estetikk. Dette kan føre til konflikter mellom ulike grupper og interesser.
- **Byråkrati og regelverk:**
Arealplanlegging er underlagt mange komplekse lover og regelverk, noe som kan skape frustrasjon og konflikt mellom ulike aktører som ønsker en raskere eller mer fleksibel prosess.
- **Kommunikasjon og medvirkning:**
Det kan være utfordringer knyttet til kommunikasjon og medvirkning i planprosessen, noe som kan føre til at enkelte grupper eller interesser føler seg oversett eller misforstått.

For å minimere konflikter og skape konsensus er det derfor viktig med god kommunikasjon, involvering av ulike aktører og en åpen og transparent planprosess. Dette bygger også tillit til lokaldemokratiet og gjør at innbyggere kjenner et større eierskap til sitt lokalmiljø.

Hva er en arealplan?

En arealplan viser hvordan et område skal brukes og utvikles. For eksempel hvor det skal bygges boliger, skoler, idrettsanlegg, butikker, veier, og hvordan grøntområder og turstier skal bevares. Arealplaner er viktige for å styre utviklingen av et område og sikre at det er bærekraftig og tilfredsstillende innbyggernes behov.

En reguleringsplan er en detaljert arealplan for et spesifikt område. Den inneholder et kart, en beskrivelse og bestemmelser for bygging. Planen kan lages av kommunen eller private aktører, kalt forslagsstillere.

Arealplaner må inneholde tre hovedelementer:

- Plankart: Viser de ulike formålene i planen, som boliger, veier, lekeplasser, skoler og næringsvirksomhet.
- Planbestemmelser: Angir regler og krav for arealbruken i området.
- Planbeskrivelse: Beskriver planens formål, innhold og virkninger.

Det finnes flere typer arealplaner: kommuneplan, kommunedelplan og reguleringsplan. Reguleringsplaner kan deles inn i områderegulering og detaljregulering. I Asker kommune behandles det flest detaljreguleringsplaner. Disse har det høyeste detaljeringsnivået.⁵

Når detaljreguleringsplanen er vedtatt, gir den rettslig bindende rammer for utvikling, bygging og bevaring av området den dekker.⁶

Medvirkning i en arealplan

Arealplaner kan skape både engasjement og frustrasjon blant innbyggerne. For å sikre forståelse og støtte for de prioriteringer som gjøres, er det viktig med god medvirkning. Å nå de rette aktørene for å sikre både involvering og et solid kunnskapsgrunnlag er en kompleks utfordring som mange norske kommuner står ovenfor.

Plan- og bygningsloven gir interessenter to muligheter for å gi innspill i planprosesser. Den første er ved varsel om oppstart, mens den andre kommer etter at planen har gjennomgått første politiske behandling i høringsperioden. Ved å prioritere disse to innspillmulighetene bidrar det til forutsigbarhet for utbyggere,

⁵ Selve planprosessen består av flere stadier og kan variere, men noen punkter er like for alle planprosesser:

1. Varsel om oppstart: Kommunen eller forslagsstiller informerer berørte parter om planene for området og gir mulighet for innspill.
2. Innspillperiode: Interessenter kan komme med innspill og forslag som tas med i vurderingen av planen.
3. Utarbeidelse av planen: Forslagsstiller arbeider med planen, inkludert kart, beskrivelse og bestemmelser, og tar hensyn til innspillene.
4. Behandling hos kommunen: Planen sendes til kommunen for vurdering og eventuelle justeringer.
5. Politisk behandling: Planen sendes til politikerne for 1. gangs behandling, de vedtar eventuelle endringsforslag og beslutter om planen skal til offentlig høring og ettersyn.
6. Offentlig høring og ettersyn: Planen legges ut for offentlig innsyn, og berørte parter kan komme med ytterligere innspill på planforslaget.
7. Vurdering av innspill og justeringer: Kommunen vurderer innspillene fra høringen og gjør nødvendige endringer i planen.
8. Endelig politisk behandling og vedtak: Planen sendes til politikerne for endelig godkjenning og vedtak.

⁶ Vedlegg 1 viser hvordan en detaljreguleringsplanprosess ser ut i Asker kommune.

kommunen, folkevalgte og innbyggere når det gjelder når de kan påvirke en planprosess.

Tidlig medvirkning ved varsel om oppstart

Ved varsel om oppstart har kommunen mottatt et initiativ til en plan og gjennomført et oppstartsmøte. Deretter skal forslagsstiller varsle om at de ønsker å starte en planprosess og gi informasjon om planens omfang, intensjon og plangrense. Dette varselet skal sendes til alle berørte parter, inkludert naboer. For å bidra til å forme og utvikle et planforslag, er det viktig å sikre aktiv deltakelse fra innbyggerne allerede ved varsel om oppstart. Dette prinsippet er også forankret i temaplan for medborgerskap. I denne fasen er det et stort behov for kunnskapsdeling, forankring og samarbeid med innbyggerne.

Det kan imidlertid være utfordrende å engasjere innbyggere i en tidlig medvirkningsfase. Det er ofte enklere å bli engasjert når planforslaget er i høringsfasen, ettersom kart, illustrasjoner og beskrivelser av prosjektet er tilgjengelige på dette tidspunktet. Planforslagets innvirkning og konsekvenser på innbyggernes liv blir mer synlige og konkrete. Samtidig viser forskning at det er i den tidlige fasen man har størst mulighet for påvirkning, og at tidlig medvirkning kan bidra til bedre planforslag.

Noen medvirkningsmetoder er bedre egnet i en tidlig fase. Her er noen eksempler som kan være effektive metoder i tidligfase:

- Informasjonsmøter, workshops og idédugnader for å dele informasjon og samle innspill.
- Deltakende kartlegging der innbyggerne bidrar med lokal kunnskap på kart.
- Fokusgrupper, intervjuer og samarbeid med lokale organisasjoner for å forstå ulike synspunkter.
- Digitale plattformer og sosiale medier for å nå et bredere publikum og samle innspill.
- Åpen kontordag eller drop-in-sesjoner for uformelle spørsmål og innspill.

Valg av metoder avhenger av lokale forhold, målgrupper og ressurser. Det kan være lurt å kombinere ulike metoder for å nå ut til så mange berørte parter som mulig og sikre en god og inkluderende planprosess.

Medvirkning i høringsfasen

Den andre muligheten for innspill kommer når planforslaget er på høring. På dette tidspunktet er planforslaget utarbeidet og politisk behandlet. I høringsfasen er planens hoveddeler som regel fastsatt, og store endringer skjer sjelden ettersom planen vanligvis ikke har økonomisk fleksibilitet til å gjennomgå omfattende justeringer flere ganger. Innbyggerne kan føle at deres innspill ikke vil ha mye innflytelse på det endelige utfallet, og derfor ikke engasjere seg. Eller arealplanen kan ha så tekniske og komplekse dokumenter som kan være vanskelige for innbyggerne å forstå, noe som kan føre til at tilbakemeldingene er overfladiske eller irrelevante for dette stadiet i planprosessen. Derfor er det viktig å engasjere

innbyggerne tidlig i prosessen for å sikre en mer inkluderende og vellykket planlegging.

I høringsfasen av en reguleringsplan er det viktig å sikre at berørte parter får mulighet til å uttrykke sine meninger og komme med innspill på det utarbeidede planforslaget. Her er noen metoder som kan være effektive i høringsfasen:

- Offentlige høringsmøter:
Hold åpne møter for informasjon, spørsmål og tilbakemeldinger.
- Skriftlige høringsuttalelser:
La folk sende inn skriftlige innspill via e-post, post eller digitalt.
- Digitale plattformer:
Bruk digitale verktøy og sosiale medier for informasjon og tilbakemeldinger.
- Utstillinger:
Presenter planforslaget på offentlige steder for å informere og få tilbakemeldinger.
- Dialogmøter:
Snakk med spesifikke grupper som næringsliv og naboer for deres innspill.
- Åpen kontordag:
Tilby uformelle møter for spørsmål og innspill på planforslaget.
- Fokusgrupper:
Få dypere forståelse av hvordan ulike grupper opplever planen og konsekvensene.

Valg av metoder i høringsfasen avhenger av lokale forhold, målgrupper og ressurser. Det er lurt å kombinere ulike metoder for å nå ut til så mange berørte parter som mulig og sikre en god og inkluderende høringsprosess.

Engasjementet i høringsfasen varierer avhengig av planens størrelse og antall berørte personer. Da kommuneplanens arealdel var på høring våren 2022 kom det over 700 innspill. Arealdelen er den viktigste planen for kommunens arealbruk og gir klare føringer for langsikt bruk av arealene og er overordnet alle andre planer.⁷ Det var derfor høyt prioritert å gjøre innbyggerne oppmerksomme på denne planens konsekvenser, men det er ikke et realistisk mål at alle arealplaner skal vekke samme type engasjement.

Hva er god medvirkning?

⁷ [Kommuneplanens arealdel | Asker kommune](#)

God medvirkning er en prosess der alle berørte parter, inkludert innbyggere, organisasjoner, næringsliv og offentlige myndigheter, blir involvert i beslutningsprosesser og planlegging. Å arbeide med medvirkning krever betydelige ressurser og en gjennomtenkt strategi for å sikre at innspill blir fulgt opp effektivt og at de har en reell innflytelse på prosessen.

En vellykket medvirkningsprosess har følgende kjennetegn:

- **Inkluderende:**
Inkluderer alle berørte parter og sikrer at deres stemmer blir hørt, uavhengig av bakgrunn, alder, kjønn eller sosioøkonomisk status.
- **Transparent:**
Er åpen og klar, med tydelig informasjon om hvordan og når innspill kan gis, og hvordan disse innspillene vil bli behandlet og vurdert.
- **Tidlig involvering:**
Involverer berørte parter tidlig, slik at deres innspill og synspunkter kan påvirke planleggingen fra starten.
- **Kontinuerlig dialog:**
Beslutningstakere og berørte parter har dialog gjennom hele prosessen for å bygge tillit og skape en felles forståelse av prosjektets mål og utfordringer.
- **Fleksibilitet:**
Åpning for å endre og justere planene basert på innspill, og vise at medvirkningen har reell innflytelse på prosjektet.
- **Tilbakemelding:**
Tilbakemelding til deltakerne om hvordan deres innspill har blitt vurdert og hvordan det har påvirket prosjektet eller planen.
- **Evaluerings:**
Gjennomgå medvirkningsprosessen for å lære av erfaringene og forbedre fremtidige prosesser.

Ved å følge disse prinsippene for god medvirkning vil beslutningstakere kunne skape en mer demokratisk og inkluderende planleggingsprosess, der alle berørte parter får mulighet til å bidra og påvirke resultatet. Dette vil igjen føre til mer bærekraftige og aksepterte løsninger som ivaretar innbyggernes og samfunnets behov og interesser.

Pågående prosjekter og nye kanaler for medvirkning

Asker kommune har de siste årene jobbet mer systematisk med å bli bedre på innbyggerinvolvering. Det er gjennomført flere tiltak og det er pågående prosjekter, som jobber for å sikre at vi når bedre frem og at vi får bedre innspill til arealplanene i tråd med plan- og bygningsloven og føringer i kommuneplan og temaplaner.

Siden 2022 har Asker kommune jobbet med et tverrsektorielt samarbeid for å bedre nettsidene til «plan, bygg og eiendom».⁸ Fagområdene "plan, bygg og eiendom" er komplekse og krever mye av innbyggerne for å forstå og utføre de nødvendige oppgavene. Det har også vært et høyt arbeidspress, noe som har skapt et behov for å redusere antall henvendelser og klager, samtidig som brukeropplevelsen forbedres. Forbedrede nettsider vil hjelpe innbyggerne med å finne relevant informasjon, forstå hva de kan gjøre, og i større grad selvbetjentes. Dette vil føre til at kun de som virkelig trenger veiledning, tar direkte kontakt med kommunen.

Videre skal prosjektet jobbe med digitalisering og forbedring av nettsidene for arealplaner. Målet er at dette skal bidra til økt transparens og tilgjengelighet i kommunikasjonen med innbyggerne, noe som vil styrke tillitten til lokaldemokratiet. Intensjonen er at prosjektet skal se på nye digitale metoder og verktøy for å sikre effektiv og inkluderende dialog med innbyggeren. Et verktøy som er under utvikling er en abonnementsfunksjon, slik at innbyggerne kan motta varsler om nyheter og oppdateringer innen temaer og områder som interesserer dem.

Nettsider som skal fungere som en medvirkningsveileder vil være et bidrag til å synliggjøre hva Asker kommune krever av medvirkning og fremheve utvalgte metoder. Disse sidene er også under utvikling.

Det jobbes kontinuerlig med utbedring av maler for behandling av plansaker. Klarspråk har et viktig fokus i dette arbeidet. I tillegg er det utviklet en informasjonsbrosjyre som nå sendes ut ved varsel om oppstart av reguleringsplaner. Brosjyren gir innbyggeren innsikt i hva en reguleringsplan er og når de kan medvirke.⁹

Prosjektet Medborgerskap har pekt ut noen metoder som Asker kommune særskilt skal satse på. Stedskompass har blitt gjennomført flere ganger og skal fortsettes å testes ut.¹⁰ Innbyggerpanelet har blitt etablert og er i dag i full bruk, med over 600 deltakere. I utviklingen av bedre nettsider for innbyggerinvolvering har Innbyggerpanelet blitt benyttet til brukertesting.

Barnetråkk har vært en anerkjent metode for å innhente synspunkter og innsikt fra barn i arealplaner.¹¹ På grunn av utfordringer rundt databehandleravtaler, kan Asker kommune ikke benytte denne løsningen for øyeblikket. Derfor arbeides det med å finne et alternativ. I samarbeid med Ungt Entreprenørskap og Universitetet i Oslo, utvikles en pilot. "Vårt lokalsamfunn" skal være et undervisningsopplegg tilpasset grunnskolen, som gir elevene forståelse av lokalsamfunnsutvikling og samtidig gir

⁸ www.askerkommune.no

⁹ Se vedlegg 2

¹⁰ Stedskompasset er et dialogverktøy som forenkler og forbedrer medvirkning i stedsutviklingsprosesser. Verktøyet er tilgjengelig for alle medlemmer i Sunne kommuner.

¹¹ [Forsiden - Barnetråkk \(barnetrakk.no\)](http://Forsiden-Barnetråkk(barnetrakk.no))

kommunen innsikt i elevenes ønsker og tanker om sitt lokalsamfunn og spesifikke problemstillinger.

Det har blitt utarbeidet en intern veileder for hvordan man skal sikre barn og unges perspektiv i planleggingen. Sjekklisten er laget for å sikre at barn og unges interesser ivaretas bedre under planlegging og utbygging i Asker kommune. Veilederen har blitt laget på bakgrunn av en fagdag Asker kommune holdt for planmiljøet om barn og unge i plansaker.

For å styrke satsningen på barn og unges medvirkning skal behovet for barn og unges talsperson i plansaker utredes videre. Barn og unges talsperson en viktig rolle som skal arbeide for å fremme barn og unges interesser, rettigheter og deltakelse i ulike prosesser, og rollen er forankret i Plan- og bygningsloven. Regjeringen har utarbeidet en veileder til hvordan arbeidet kan legges opp.¹²

Askerkonferansen er en årlig arena for ung medvirkning. Målet med konferansen er å engasjere ungdom til å påvirke og delta i eget lokalsamfunn. Askerkonferansen 2023 arrangeres av Ungdomsrådet i Asker kommune i samarbeid med organisasjonen Our Democracy, og arrangeres lokalt ute på skolene på 9.trinn i oktober. Temaet er «Demokrati og den gode debatten» om saker som engasjerer ungdommene lokalt. Elevrådene på skolene blir aktivt involvert.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Denne saken er relevant for alle de tre bærekraftsdimensjonene; økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft. Bærekraftig samfunnsutvikling med gode, inkluderende og aldersvennlige tettsteder er viktig for å sikre boligvekst og lokale arbeidsplasser, noe som er avgjørende for å sikre kommunens inntekter.

For å skape bærekraftige lokalsamfunn må alle gode krefter delta og ha eierskap til samfunnsutviklingen. Det er ikke unaturlig at viktige arealplaner skaper diskusjon i lokalmiljøet og alle innspill er verdifulle for kommunen inn i planarbeidet. Det er særlig viktig å engasjere bredt, ha åpne og tilgjengelige prosesser og benytte ny teknologi slik at flest mulig kan bidra med sine kommentarer og innspill. Lokalt eierskap og muligheten for å påvirke egne omgivelser kan styrke tilhørighet og sosial bærekraft i kommunen. For å sikre forankring hos barn og unge skal Asker kommune ha et sterkt søkelys på dette og jobbe videre med å utvikle nye metoder for involvering av barn og unge.

Alle planer som utarbeides i Asker kommune skal ta hensyn til natur og miljø samt bidra til handling mot klimaendringene. For å sikre dette viktige perspektivet, er innspill og tilbakemeldinger fra overordnede myndigheter, frivillige lag og organisasjoner, næringsliv så vel som innbyggere viktige inn i ulike deler av

¹² [Veileder om barn og unge i plan og byggesak - regjeringen.no](https://regjeringen.no/no/veileder-om-barn-og-unge-i-plan-og-byggesak)

planprosessen. Det er særlig viktig å høre barn og unges synspunkter, da de er fremtidens askerbøringer og skal leve med de valgene i samfunnsutviklingen som gjøres nå.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke behandlet tidligere.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren har gjennomført flere tiltak for å sikre gode innspill i høringen av arealplaner. Samtidig er dette et felt som står foran en stor digitaliseringsomstilling nasjonalt og det er viktig at Asker kommune er med på den utviklingen.

Asker kommune skal jobbe for å legge til rette for medvirkning i tidlig fase i alle typer planer og saker. Innbyggere skal bli involvert tidlig i planprosesser, slik at de får mulighet til å påvirke planene før de er ferdig utformet. For å få til dette kan Asker kommune sette krav til tidlig medvirkning i oppstarten av en arealplan. Krav til metode og omfang kan tydeliggjøres. En veileder for tidlig medvirkning i innsendt plan kan utarbeides, inspirert av eksempler fra Oslo og Kristiansand kommune.

For å **sikre** en bred variasjon i medvirkning og innspill, er det viktig at Asker kommune tar aktive grep for å inkludere særlig barn og unge i samfunnsutviklingen. Flere tiltak er igangsatt for å sikre dette, og kommunedirektøren arbeider med en løsning for en talsperson for barn og unge i plansaker. Det vil komme en egen sak om barn og unges rett til medvirkning i 1. kvartal i neste kommunestyreperiode.

Kommunedirektøren jobber for å forbedre kommunikasjonen med innbyggerne ved å aktivt bruke klarspråk og utvikle dagens kommunikasjonskanaler. Dette inkluderer å oppdatere kommunens nettsider, bruke sosiale og lokale medier for å spre informasjon og invitere til medvirkning. Å være til stede på innbyggertorgene under høringsfasen kan senke terskelen for å stille spørsmål og gi innspill.

Arbeidet med en digital abonnementsfunksjon, som gir innbyggerne varslar om planer på høring i deres nærområde, skal fullføres i 2023. Videre skal kommunen utvikle nye formidlingsløsninger for arealplaner som en del av dette nettprosjektet. Asker kommune skal sikre at berørte blir hørt. Dette kan gjøres ved å arrangere dialogmøter, fokusgrupper og intervjuer med disse gruppene for å sikre at deres synspunkter og behov blir tatt hensyn til i beslutningsprosesser. Innbyggerpanelet kan brukes til å engasjere og få innsikt i dette arbeidet.

Kommunedirektøren vil fortsette å delta i KS' medvirkningsnettverk og lære av andre kommuner som har lyktes med å involvere innbyggerne i politiske prosesser. Dette inkluderer å studere beste praksis, delta i erfaringsutveksling og fortsette samarbeid om felles prosjekter og initiativer.

Asker kommune vil jevnlig evaluere og justere medvirkningsmetodene som brukes for å sikre at de fungerer effektivt og inkluderende. Dette kan eksempelvis innebære å samle inn tilbakemeldinger fra innbyggerne, analysere høringsinnspill og engasjement, og gjøre nødvendige endringer for å forbedre medvirkningsprosessene over tid.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Reguleringsplanprosess
Ny reguleringsplan i ditt område

Saksprotokoll

Arivsak
23/08396

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	20/23
2 Utvalg for medborgerskap	01.06.2023	30/23
3 Formannskapet	22.08.2023	

Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 25.05.2023 sak 20/23

Behandling

Rådgiver Hanne Heieraas Evju innledet til saken og svarte på spørsmål.

Maia Hollender fremmet følgende forslag til nytt punkt 3:

Ungdomsrådet ønsker gjerne å samarbeide med kommunen om ulike piloter/konsepter for medvirkning som en del av gjennomføringen av Askerkonferansen 2023.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Hollenders forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Gjennomgangen av medvirkningsmuligheter i planprosessene samt pågående og nye tiltak for gode høringer og lokalt engasjement tas til orientering.

2. Asker kommune viderefører arbeidet med nye nettsider for å sikre digital tilgang til informasjon om planprosesser, høringer og for enkelt og effektiv avgivelse av innspill.
3. Ungdomsrådet ønsker gjerne å samarbeide med kommunen om ulike piloter/konsepter for medvirkning som en del av gjennomføringen av Askerkonferansen 2023.

Saksprotokoll

Arivsak
23/08396

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	25.05.2023	20/23
2 Utvalg for medborgerskap	01.06.2023	30/23
3 Formannskapet	22.08.2023	

Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 01.06.2023 sak 30/23

Behandling

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H) og direktør Christer Best Gulbrandsen presenterte saken. Rådgiver Hanne Heieraas Evju var til stede for spørsmål.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Gjennomgangen av medvirkningsmuligheter i planprosessene samt pågående og nye tiltak for gode høringer og lokalt engasjement tas til orientering.
2. Asker kommune viderefører arbeidet med nye nettsider for å sikre digital tilgang til informasjon om planprosesser, høringer og for enkelt og effektiv avgivelse av innspill.

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/04852-1

Vår saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Dato
15.03.2023

Refererte dokumenter tas til orientering slik de foreligger:

Referatsaker Ungdomsrådet 250523

Dokumentet er elektronisk godkjent.